

**WYTYCZNE DO OPRACOWANIA STUDIUM WYKONALNOŚCI
DLA PROJEKTÓW W RAMACH PROGRAMU PL07 POPRAWA
I LEPSZE DOSTOSOWANIE OCHRONY ZDROWIA DO TRENDÓW
DEMOGRAFICZNO-EPIDEMIOLOGICZNYCH DOFINANSOWANEGO
Z MF EOG I NMF 2009-2014**

DYREKTOR
Departamentu Funduszy Europejskich

.....
Michał Kępowicz
Akceptuję

WSTĘP

„Studium Wykonalności” (SW) jest obowiązkowym załącznikiem do Wniosku aplikacyjnego, w którym występuje komponent inwestycyjny.

Ma na celu wykazanie zasadności realizacji projektu, jego zgodności z celami Programu Operacyjnego, strategiami na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym, optymalnej wysokości dofinansowania oraz realności wdrożenia opisywanego zadania (biorąc pod uwagę wymogi wykonalności i trwałości efektów projektu). Zasadność i zgodność musi dotyczyć wszystkich elementów projektu. SW wskazuje najlepsze z możliwych do zastosowania rozwiązań technicznych i technologicznych, organizacyjnych oraz finansowo-ekonomicznych. Uzasadnia wybór opcji, której realizacja doprowadzi do rozwiązania zdiagnozowanych problemów, ponadto określa korzyści i koszty realizacji projektu.

Dane zawarte w SW oraz w wymaganych załącznikach muszą pozwolić ekspertom na dokonanie oceny projektu w oparciu o jasno określone kryteria wyboru projektów, przyjęte przez Operatora Programu.

Wszystkie dane zawarte w SW powinny w pełni odpowiadać stanowi faktycznemu, a ich prezentacja musi pozwalać na łatwą możliwość ich weryfikacji oraz analizy przez ekspertów oceniających wnioski.

Wnioskodawca ponosi pełną odpowiedzialność za informacje zawarte w składanych dokumentach.

1. Wnioskodawca

Należy zdefiniować Wnioskodawcę projektu, podając:

- pełną nazwę, zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym (KRS), Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG) lub innym rejestrem, w którym jest zarejestrowany,
- adres siedziby zarządu/kierownictwa (województwo, powiat, miasto, gmina, kod pocztowy, ulica, nr domu, nr lokalu),
- NIP,
- REGON,
- status prawny,
- dane osoby/osób wyznaczonej do kontaktów roboczych (imię, nazwisko, adres, telefon, fax, e-mail).

Ponadto, należy krótko scharakteryzować działalność Wnioskodawcy, a w przypadku partnerstwa w projekcie – wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację projektu. Dodatkowo, w przypadku partnerstwa w projekcie, należy podać podstawę jego zawarcia i cel utworzenia.

2. Przedmiot studium

Należy podać tytuł przedsięwzięcia oraz przedstawić cele stworzenia SW.

Tytuł projektu powinien:

- w jednoznaczny sposób określać cele projektu, może także nawiązywać do konkretnego (zasadniczego) zadania będącego przedmiotem wniosku (w przypadku projektów o niewielkiej liczbie zadań);
- nie przekraczać 150 znaków (łącznie ze znakami interpunkcyjnymi i spacjami) i stanowić jedno zdanie.

Jeżeli projekt jest realizacją pewnego etapu większej inwestycji, powinno to być zaznaczone w tytule projektu. Ponadto tytuł projektu musi być podawany w jednakowym brzmieniu we wszystkich dokumentach, w których jest do niego odwołanie.

3. Opis projektu

Przedmiotem opisu powinno być:

- szczegółowe opisanie zarówno części inwestycyjnej jak i nieinwestycyjnej danego projektu oraz wskazanie ram czasowych poszczególnych etapów merytorycznych projektu,
- tło projektu i opis przedmiotu projektu (zidentyfikowanie problemów zdrowotnych na obszarze, które dany projekt ma rozwiązać oraz uzasadnienie demograficzno-społeczne i/lub epidemiologiczne; należy przedstawić powiązania projektu z celami europejskich, krajowych, regionalnych i lokalnych strategii rozwoju, strategii ochrony zdrowia oraz z innymi istniejącymi dokumentami strategicznymi oraz aktami prawnymi),
- uzasadnienie zgodności projektu z celami Programu *Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno-epidemiologicznych*,

- uzasadnienie potrzeby realizacji projektu (dlaczego powinien być realizowany właśnie ten projekt?) – uzasadnienie powinno udzielić odpowiedzi na pytanie o zasadność realizacji wszystkich elementów projektu¹,
- podanie grup docelowych bezpośrednich i pośrednich, do których kierowany jest projekt (identyfikacja i charakterystyka głównych podmiotów (interesariuszy), grup docelowych i beneficjentów końcowych działań w projekcie wraz z określeniem ich udziału w ogólnej grupie dotkniętej problemem na obszarze oddziaływania projektu. Analiza ich potrzeb, analiza ich reakcji na proponowane działania (czy będą zainteresowani?). Odpowiedź na pytanie: Jaki mieli udział w opracowaniu założeń projektu?).

Uwaga: według założeń programowych grupy docelowe:

a) bezpośrednie:

- wszystkie polskie podmioty publiczne i prywatne oraz organizacje pozarządowe stanowiące osoby prawne i działające w interesie publicznym, w tym: podmioty prowadzące działalność leczniczą funkcjonujące w publicznym systemie ochrony zdrowia, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, instytuty badawcze, uczelnie medyczne lub wyższe uczelnie prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w zakresie nauk medycznych, domy pomocy społecznej finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego.

b) pośrednie:

- kobiety w wieku rozrodczym, noworodki, osoby starsze, członkowie ich rodzin, pielęgniarzy, terapeuci, opiekunowie medyczni pracujący w ośrodkach opieki długoterminowej i domach pomocy społecznej, personel medyczny prowadzący badania przesiewowe, społeczeństwo polskie, ze szczególnym uwzględnieniem ww. grup, osób z podwyższonym ryzykiem zachorowania na choroby nowotworowe, pacjentów leczonych na choroby nowotworowe, personelu medycznego.

3.1. Cele projektu

Określenie celu, spodziewanych rezultatów i wyników oraz ich wskaźników.

Cel jest następstwem projektu wykraczającym poza natychmiastowe skutki dla jego bezpośrednich beneficjentów. Cel ogólny może być zazwyczaj zmierzony po upływie pewnego okresu, zwykle od 2 do 5 lat po zakończeniu projektu.

Spodziewane **rezultaty** są powodem, dla którego działania zostały podjęte i są zazwyczaj kombinacją wyników, które je wyznaczają.

Wyniki/Produkty stanowią bezpośredni wynik projektu. Wyniki mogą być zazwyczaj zmierzone podczas wdrażania projektu i dlatego służą jako wskaźniki postępu realizacji przedsięwzięcia. Wszystkie wyniki muszą być mierzalne i osiągnięte najpóźniej do końca realizacji projektu.

¹ Elementy projektu niezgodne z celami Programu traktowane będą jako koszty niekwalifikowalne.

Należy wyraźnie wskazać powiązanie celów projektu z celami programu *Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno - epidemiologicznych*. Ponadto niezbędne jest wykorzystanie części wskaźników zawartych w ww. programie, zgodnie z instrukcją wypełnienia wniosku aplikacyjnego.

Uwaga: do analizy zaleca się wykorzystanie metody matrycy logicznej.

3.1.4. Powiązania z innymi programami, działaniami lub projektami (jeśli występuje)

Należy wykazać związek projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi w kraju, jak i na terytorium UE, finansowanymi ze środków unijnych oraz środków krajowych, w tym publicznych, a także innych środków.

Komplementarność dotyczy także powiązań z projektami, które w jakikolwiek inny sposób są powiązane z proponowanym do realizacji zadaniem lub mogą mieć jakikolwiek wpływ na jego realizację. Komplementarność oznacza także sytuację, gdy potencjalny projekt zgłaszany do realizacji stanowi element szerszego przedsięwzięcia. Jeżeli dany projekt jest etapem ogólnego/większego projektu, którego inne etapy były realizowane wcześniej i/lub będą realizowane później, należy syntetycznie opisać inne etapy tego projektu (nie należy jednak umieszczać w tej części informacji na temat planowanych etapów realizacji zakresu objętego niniejszym wnioskiem). W opisie należy odnieść się między innymi do kwestii technicznej i finansowej niezależności tych etapów, tj. potwierdzić, że są one samodzielnie operacyjne (funkcjonalne).

3.2. Lokalizacja projektu oraz planowany obszar oddziaływania

Należy podać:

- nazwę województwa, powiatu, gminy i miejscowości, w której realizowany będzie projekt,
- opis i krótką charakterystykę obszaru (odległość od najbliższych placówek świadczących podobne usługi, dostępność istniejącej infrastruktury, w tym: ilość i jakość połączeń komunikacyjnych, dróg dojazdowych, dostępność infrastruktury telekomunikacyjnej),
- obszar oddziaływania projektu (wraz z uzasadnieniem):
 - a) przed rozpoczęciem realizacji inwestycji
 - b) planowanego (po zakończeniu realizacji inwestycji).

4. Opis istniejącego systemu

W punkcie tym należy wykazać, że projekt jest wykonalny pod względem formalnym i prawnym. W przypadku partnerstwa w stosunku do wnioskodawcy, podmiotu eksploatującego i innych zaangażowanych w realizację projektu podmiotów, należy podać ich rolę, podział zadań i obowiązków, które będą wykonywać w ramach projektu, a także określić zakres ich odpowiedzialności (w tym organizacyjnej i finansowej).

4.1. Zdolność organizacyjna i finansowa

Należy udowodnić zdolność organizacyjną (prawną, instytucjonalną) i finansową do wdrożenia projektu (opis wdrożenia projektu, jego harmonogram, procedury przetargów oraz inne istotne informacje). Należy podać działania, które powinny wypełnić inne organizacje w celu osiągnięcia produktów, rezultatów oraz oddziaływania.

Podpunkt powinien zawierać informacje na temat:

- instytucji zaangażowanych w realizację projektu (włącznie z podziałem odpowiedzialności i sposobem ich finansowania),
- innych organizacji, na które realizacja projektu będzie oddziaływać,
- ewentualnych powiązań z innymi podmiotami.

Należy graficznie przedstawić strukturę organizacyjną wnioskodawcy, związaną z wdrażaniem projektu, z uwzględnieniem podziału kompetencji, współzależności, odpowiedzialności i struktury własności i/lub informacji o inwestorze zastępczym (w tym przewidziane koszty związane z powołaniem inwestora zastępczego i źródło ich pokrycia). Ponadto należy zdefiniować podmiot, który po zakończeniu inwestycji będzie zajmował się eksploatacją (podmiot eksploatujący).

Należy omówić posiadane zasoby ludzkie wraz z podaniem, czy wnioskodawca posiada odpowiednie zasoby do realizacji danego projektu lub też czy planuje zatrudnienie odpowiednich pracowników (w tym przypadku należy również szczegółowo opisać tryb zatrudnienia – jakie wymagania muszą spełniać nowo zatrudnieni pracownicy, w jaki sposób będzie przebiegał proces rekrutacji oraz na jakich zasadach nowi pracownicy będą zatrudnieni). Należy również wskazać ewentualne inne podmioty zaangażowane w realizację projektu lub na które projekt będzie miał wpływ. Bezwzględnie należy określić właściciela inwestycji oraz ewentualne rozwiązania związane z udostępnianiem rezultatów projektu podmiotom trzecim. Jeżeli wnioskodawca posiada doświadczenie we wdrażaniu projektów współfinansowanych ze środków zagranicznych należy je krótko opisać, podając: źródło finansowania, tytuł(y) projektu(ów) realizowanego(ych) bądź zrealizowanego(ych), a także zamieścić krótki opis projektu(ów) wraz z określeniem wartości projektu(ów) oraz kwoty dofinansowania.

4.2. Analiza prawna projektu

Należy opisać kwestie prawne związane z realizacją projektu tj. należy odnieść się do kwestii statusu prawnego wnioskodawcy oraz własności gruntów/obiektów, jeśli projekt zakłada prace budowlane. Ponadto należy zaprezentować podstawy oraz procedury prawne, które miały i/lub będą miały zastosowanie w związku z realizacją projektu, przede wszystkim prawo zamówień publicznych oraz w zależności od specyfiki projektu m.in. kwestie dotyczące wyboru partnera projektu i realizacji partnerstwa, wymaganych pozwoleń, pozyskanych środków na współfinansowanie krajowe, w szczególności, gdy pochodzą one od innego podmiotu/podmiotów. Należy także odnieść się do kwestii pomocy publicznej, wyjaśnić, czy wnioskowane dofinansowanie stanowi pomoc publiczną. **Należy pamiętać, że wsparcie w ramach Programu PL07 nie może stanowić pomocy publicznej. Projekty, których wsparcie stanowiłoby pomoc publiczną zostaną odrzucone.**

Należy również wykazać, że wnioskodawca jest uprawniony do świadczenia usług zaplanowanych w ramach projektu.

Uwaga: W przypadku rozpatrywania kwestii pomocy publicznej należy zapoznać się szczegółowo z Programem Operacyjnym oraz Zasadami przygotowania wniosku i udziału w konkursie.

5. Analiza popytu

Dotyczy projektów zakładających wykorzystanie rozwiązań technicznych lub technologicznych (tj. zakup sprzętu, przebudowę, rozbudowę lub remont).

5.1. Zdefiniowanie obszaru objętego analizą

Należy wskazać oraz wyrazić w ujęciu liczbowym głównych beneficjentów infrastruktury (tj. osoby i podmioty zewnętrznego otoczenia projektu, które będą czerpać korzyści z realizacji projektu lub wykorzystywać jego rezultaty okresowo), w tym bezpośrednich użytkowników tej infrastruktury (np. pacjentów). Ważne jest także określenie potrzeb głównych odbiorców projektu.

5.2. Bieżący i przyszły popyt zgłaszany na produkty/usługi objęte projektem

5.2.1. Bieżący popyt

Należy określić rynek, na jakim realizowany będzie projekt – jego potencjał i strukturę, w tym także powinno się podać, ile osób z danego rynku (beneficjentów końcowych projektu) zgłasza zapotrzebowanie na produkty/usługi oferowane przez zrealizowany projekt. Innymi słowy chodzi o określenie, jakie jest zainteresowanie w chwili obecnej korzystaniem z rezultatów (w tym zakładanych produktów/usług), jakie przyniesie projekt (jakie oferowane będą przez zrealizowany projekt).

5.2.2. Przyszły popyt

Należy przedstawić realne prognozy (gdy istnieją – potwierdzone wykonaniem konkretnych badań, dostępnymi danymi statystycznymi, itp.) określające przyszłe zainteresowanie produktami/usługami oferowanymi przez zrealizowany projekt, obejmujące:

- liczbę nowych odbiorców,
- zmiany jakościowe i ilościowe w zakresie oferowanych usług. .

6. Analiza techniczna i/lub technologiczna

6.1 Określenie potrzeb inwestycyjnych

6.1.1. Opis stanu aktualnego

Należy podać opis aktualnego stanu technicznego istniejącej infrastruktury oraz ocenić jej funkcjonalność.

6.1.2 Zidentyfikowane problemy

Punkt ten powinien zawierać opis i analizę problemów, które dotyczą bezpośrednich i pośrednich beneficjentów projektu, w tym opis powiązań pomiędzy problemami, a prowadzoną analizą otoczenia projektu. Następnie należy przeprowadzić w tym

punkcie selekcję tych problemów, które projekt ma rozwiązać lub przyczynić się do ich rozwiązania.

6.1.3. Identyfikacja niezbędnych działań dla zniwelowania zidentyfikowanych braków i wypełnienia potrzeb systemu

Podpunkt dotyczy określenia tzw. Zakresu Niezbędnych Inwestycji.

W przypadku tworzenia nowych elementów infrastruktury należy określić dotychczasowy sposób zaspakajania danej usługi. Należy opisać wszelkie utrudnienia z tego wynikające, a także stopień jego zaspokojenia (lub jego brak) w zakresie analizowanych usług. Dodatkowo, analiza techniczna/technologiczna może zostać poszerzona o opis rozwiązań, które są innowacyjne w dziedzinie, jaką realizuje przedmiotowy projekt.

6.2. Opis alternatywnych wariantów, analiza opcji

6.2.1. Metodyka analizy

Należy podać zakres analizy. W wyniku identyfikacji wariantów alternatywnych zdefiniować należy:

- wariant bezinwestycyjny („nie robić nic” i/lub „zaniechanie inwestycji”),
- wariant „minimum” (podejmujemy działania minimalne, „prowizoryczne”, odpowiadające na potrzeby chwili),
- warianty inwestycyjne („zrobić coś”) – należy podać co najmniej dwa.

Uwaga: Cel wariantu inwestycyjnego jest tożsamy z celem projektu. Wariant bezinwestycyjny i „minimum” stanowią warianty bazowe, definiowane w celu porównania z nimi każdego ze zidentyfikowanych wariantów inwestycyjnych (tzw. porównania „z inwestycją” i „bez inwestycji”).

6.2.2. Alternatywne rozwiązania lokalizacyjne, technologiczne i organizacyjne

Niezbędnym elementem SW jest prezentacja alternatywnych wariantów realizacji inwestycji. Głównym celem identyfikowania alternatywnych rozwiązań jest zapewnienie możliwości dokonania wyboru najlepszego z dostępnych wariantów realizacji inwestycji. W tym celu należy zidentyfikować wszystkie możliwe, realne warianty realizacji projektu, różniące się sposobem dojścia do osiągnięcia założonego celu głównego projektu między innymi poprzez zmianę zakresu projektu, zmianę działań, możliwe warianty układu strukturalnego lub rozplanowania infrastruktury, wykorzystania możliwych alternatywnych (w tym nowoczesnych, energooszczędnych) technologii². Należy określić również, jakie byłyby efekty zaniechania inwestycji.

Należy wziąć pod uwagę:

- alternatywne rozwiązania techniczne i/lub technologiczne oraz lokalizacyjne inwestycji,
- alternatywne rozwiązania organizacyjne prowadzenia inwestycji i jej eksploatacji,
- wstępne szacunki kosztów dla rozważnych alternatywnych rozwiązań.

² Dodatkowo np. w przypadku instalacji nowego sprzętu należy przeanalizować lokalizację obiektu, jego wielkość, liczbę pacjentów.

6.2.3. Wstępna selekcja wariantów realizacji inwestycji

Należy przeprowadzić wstępną selekcję wariantów realizacji inwestycji. W tym celu proponuje się wykorzystanie kryteriów:

- ekonomicznych i finansowych (np. dostosowanie parametrów inwestycji do prognozowanego popytu, dopasowanie rozwiązań technologicznych do potrzeb w aspekcie optymalnych propozycji kosztowych),
- prawno-administracyjnych (możliwości zrealizowania inwestycji),
- innowacyjności (w tym wykorzystanie nowoczesnych technologii),
- funkcjonalności rozwiązania, w tym lokalizacji i otwartego dostępu (m.in. istniejąca infrastruktura dojazdowa i towarzysząca, równość szans kobiet i mężczyzn, przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych).

6.3. Wskazanie ostatecznego zakresu przedsięwzięcia – ocena techniczna projektu

Należy przedstawić jak najbardziej szczegółowy na danym etapie aplikowania opis planowanej inwestycji wraz z opisem przyjętej koncepcji technicznej i/lub technologicznej.

W szczególności należy przedstawić funkcjonalność rozwiązań zaproponowanych w projekcie oraz logikę dostosowania rozwiązań wypracowanych w ramach projektu do poszczególnych celów, które projekt ma osiągnąć.

Analiza ta powinna wykazać, że zaproponowane rozwiązanie jest:

- wykonalne pod względem technicznym i/lub technologicznym,
- zgodne z najlepszą znaną praktyką w danej dziedzinie (należy uzasadnić najlepszą dostępną technologię i to, dlaczego ta technologia została wybrana),
- optymalne pod względem zaspokojenia popytu ze strony użytkowników – przedstawia optymalny stosunek jakości do ceny.

Dodatkowo należy opisać i uzasadnić wykorzystanie w projekcie technik (technologii) multimedialnych i technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) (w przypadku, gdy występują w projekcie).

Studium Wykonalności powinno odnosić się do wymogów specyficznych dla systemów teleinformatycznych, zamieszczonych w aktach prawnych, przyjętych normach i standardach, zaleceniach krajowych i międzynarodowych oraz zobowiązaniach wynikających z członkostwa Polski w UE i organizacjach międzynarodowych. Wymogi te dotyczą w szczególności:

- kwestii bezpieczeństwa transmisji, przetwarzania oraz przechowywania danych (zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych, ustawą o podpisie elektronicznym),
- wymogów formalnych w zakresie usług teleinformatycznych.

Ponadto należy wykazać zgodność z ogólnymi wytycznymi dotyczącymi zachowania neutralności technologicznej³ oraz swobodnego dostępu zainteresowanych stron do zbudowanej z publicznych środków infrastruktury. W dziedzinie rozwijającej się tak szybko jak teleinformatyka niezbędne jest też przeanalizowanie trwałości technologicznej proponowanych rozwiązań, a więc uwzględnienie szybkiego starzenia się ekonomicznego

³ Neutralność technologiczna - tworzenie warunków do uczciwej konkurencji i rozwoju, na podstawie obiektywnych kryteriów, wszystkich rozwiązań technologicznych i standardów oraz zakaz dyskryminowania lub wspierania konkretnych rozwiązań technologicznych lub standardów

urządzeń i oprogramowania, a co za tym idzie wyboru rozwiązań zapewniających funkcjonowanie co najmniej w przyjętych dla poszczególnych typów zadań okresach referencyjnych.

7. Analiza sytuacji finansowej podmiotów wdrażających projekt

Analiza sytuacji, w jakiej znajdują się podmioty zaangażowane we wdrażanie projektu (a na które projekt będzie miał wpływ finansowy), obejmująca okres od dwóch lat wstecz do chwili obecnej, w tym płynność finansowa, ewentualne zadłużenie itp. Poparciem analizy są dokumenty finansowe (m.in. bilans za ostatnie 2 lata oraz rachunek zysków i strat) stanowiące oddzielne załączniki do wniosku.

8. Analiza kosztów i korzyści

Konieczność opracowania analizy kosztów i korzyści jest uzasadniona możliwością oszacowania w ten sposób kosztów i korzyści projektu z punktu widzenia całej społeczności, a nie wyłącznie z punktu widzenia Wnioskodawcy.

Zaleca się, aby analiza kosztów i korzyści sporządzona została w sposób uproszczony i opierała się na oszacowaniu ilościowych i jakościowych skutków realizacji projektu (możliwe jest jednak sporządzenie analizy kosztów i korzyści w szerszym zakresie).

Wnioskodawca powinien wymienić i opisać wszystkie istotne efekty projektu oraz – jeżeli to możliwe – zaprezentować je w kategoriach ilościowych.

Analiza kosztów i korzyści powinna zawierać m. in.:

- analizę finansową,
- analizę ekonomiczną,
- analizę wrażliwości i ryzyka.

Niniejsza sekcja powinna być oparta na wytycznych na temat metodyki dotyczącej przeprowadzania analizy kosztów i korzyści dużych projektów.

Szczegółowe zalecenia/wymagania w tym zakresie zawarte są w publikacji *Przewodnik – Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych* (Fundusz Strukturalny – EFRR, Fundusz Spójności i ISPA), Komisja Europejska.

8.1 Analiza finansowa

Analiza rentowności przeprowadzana jest poprzez ważenie przychodów i wydatków planowanego projektu, przynależących do jednostki, która podjęła się realizacji projektu. Analiza finansowa przeprowadzana jest z punktu widzenia jednostki realizującej projekt.

Wymaganym jest, aby zawierała:

- analizę przepływów finansowych wywołanych realizacją przedsięwzięcia wraz z kalkulacją wartości NPV/K i IRR/K oraz NPV/C i IRR/C,
- kalkulację wskaźnika samofinansowania,
- rachunek zysków i strat dla projektu (zgodnie z ustawą o rachunkowości), w którym należy ująć wyłącznie zmianę poszczególnych wartości wywołaną projektem – porównanie stanu wyjściowego ze stanem po zakończeniu realizacji projektu,
- rachunek przepływów pieniężnych podmiotu realizującego projekt w okresie jego realizacji i eksploatacji (zgodnie z ustawą o rachunkowości) w celu zbadania

płynności finansowej podmiotu wdrażającego w odniesieniu do realizowanego projektu. W przypadku ujemnych przepływów należy wskazać źródła pokrycia deficytu.

Uwaga:

Projekty realizowane w ramach Programu nie generują zysku. Świadczenia planowane w ramach projektów będą udzielane bezpłatnie.

8.2 Analiza ekonomiczna

Analiza efektywności projektu z punktu widzenia całej ludności danego obszaru, regionu lub kraju. Jest to analiza społeczno-gospodarcza kosztów i korzyści bazująca na przeprowadzonej analizie finansowej lecz w przeciwieństwie do niej biorąca pod uwagę ceny ekonomiczne, a nie rynkowe. Polega na odniesieniu efektów dla społeczeństwa, które zostaną wygenerowane przez projekt do nakładów nań poniesionych. W analizie ekonomicznej należy uwzględnić przyszłe oszczędności w kosztach opieki zdrowotnej, które pojawią się dzięki wdrożeniu projektu. Można również uwzględnić zmniejszenie strat, w kontekście gospodarki kraju, z powodu niezdolności do pracy oraz wzrost dobrobytu społecznego poprzez poprawę jakości życia, zdolności produkcyjnej itp. W wyniku przeprowadzonej analizy należy przedstawić kalkulację ekonomicznej wartości bieżącej netto ENPV oraz ekonomicznej wewnętrznej stopy zwrotu EIRR.

Sporządzając analizę finansową należy korzystać z publikacji *Przewodnik – Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych* (Fundusz Strukturalny – EFRR, Fundusz Spójności i ISPA), Komisja Europejska.

8.3 Analiza wrażliwości i ryzyka

Należy zidentyfikować szczególnie groźne obszary ryzyka związanego z realizacją projektu (we wszystkich jego aspektach: tj. np. technicznym/technologicznym, finansowym, prawnym, organizacyjnym/zarządczym, zewnętrznym,) oraz określić, jakie metody zminimalizowania tego ryzyka zostaną podjęte przez wnioskodawcę. Sporządzając analizę wrażliwości i ryzyka można korzystać z publikacji *Przewodnik – Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych* (Fundusz Strukturalny – EFRR, Fundusz Spójności i ISPA), Komisja Europejska.

9. Analiza oddziaływania na środowisko

Należy w poniższym rozdziale zawrzeć krótkie określenie wpływu przedsięwzięcia na środowisko – informacje odnośnie tego, czy projekt może spowodować:

- zagrożenia dla środowiska w fazie prac budowlanych,
- zagrożenia dla środowiska w fazie eksploatacji projektu.

10. Plan wdrożenia i funkcjonowania projektu

10.1. Harmonogram realizacji projektu

W SW należy przedstawić szczegółowy harmonogram realizacji projektu przedstawiający główne rodzaje prac w ramach projektu.

10.2. Plan finansowania inwestycji

Plan finansowania musi być spójny z harmonogramem realizacji projektu.

Powinien ujmować:

- podział na okresy czasu (zgodnie z harmonogramem),
- źródła finansowania: MFEOG/NMF, budżet państwa, budżet jednostek samorządu terytorialnego, środki prywatne, inne (jakie?),
- wartości brutto i netto,
- koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne,
- koszty w podziale na inwestycyjne i nieinwestycyjne,
- koszty w podziale na działania.

Plan finansowania musi być szczegółowy, wynikać i być spójny ze sporządzonymi i załączonymi kosztorysami.

10.3 Ocena długoterminowej trwałości finansowo-instytucjonalnej projektu

Podpunkt ten powinien przede wszystkim odpowiedzieć na pytania: Czy wnioskodawca posiada zdolność organizacyjną i finansową do utrzymania celów projektu? W jaki sposób będzie odbywać się finansowanie?

Należy opisać (wraz z podaniem, a w przypadku gdy są – z załączeniem odpowiednich dokumentów uwierzytelniających opisany stan rzeczy):

- kto będzie zarządzał projektem (w ciągu co najmniej 5 lat od chwili zakończenia realizacji projektu),
- kto będzie odpowiedzialny za utrzymanie i eksploatację inwestycji (w ciągu co najmniej 5 lat od chwili zakończenia realizacji projektu),
- zakładany sposób finansowania Wnioskodawcy (Wnioskodawców w przypadku partnerstwa projektowego) przez okres 5 lat po zakończeniu realizacji projektu,
- sposób zarządzania i eksploatacji majątku, który powstanie dzięki realizacji projektu (w ciągu co najmniej 5 lat od chwili zakończenia realizacji projektu).

11. Promocja i informacja

Wnioskodawca jest zobowiązany do umieszczenia we wniosku aplikacyjnym planu informacji i promocji.

Obowiązki Wnioskodawcy w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących projektów dofinansowanych ze środków MF EOG i NMF zostały określone w dokumencie *Communication and design manual* oraz w Wymogach Biura Mechanizmów Finansowych (załącznik nr 4 do Regulacji w sprawie wdrażania MFEOG i NMF na lata 2009-2012 Wymogi dotyczące informacji i promocji).

Dokument opracowano przy wykorzystaniu:

1. **Projekt zakresu studium wykonalności dla projektów realizowanych w ramach Osi priorytetowej XII *Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia* Programu Operacyjnego *Infrastruktura i Środowisko* (Wersja 1.2. z dnia 30 kwietnia 2008 roku) - opracowanie - Ministerstwo Zdrowia**
2. **Wytyczne do opracowanie studium wykonalności projektów w zakresie priorytetu *Opieka nad dzieckiem* Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2005-2009 – opracowanie - Biuro do Spraw Zagranicznych Programów Pomocy w Ochronie Zdrowia**